

Bilaga 1. Viktiga medskick i det fortsatta ÖP- arbetet

**Medskick till översiktsplanen
från gruppdiskussionerna
under de tidiga dialogerna i
ÖP-arbetet, januari-maj 2025**

Gröna näringar

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att jordbruksmarken måste skyddas från exploatering, både ur livsmedelsberedskaps- och produktionssynpunkt, och att tätortsnära odlingsmöjligheter bör bevaras och utvecklas. Deltagarna ser ett ökat hot mot äganderätten, särskilt kopplat till skogsbruk och potentiell gruvdrift, och önskar att kommunen tydligare visar hur skogen bidrar till lokal utveckling, exempelvis genom energiproduktion. Infrastruktur är en central fråga; vägar, broar och infarter måste anpassas för lantbrukets breda och tunga fordon, samtidigt som mitträcken ibland försvårar framkomligheten. En kartläggning av lantbrukets transportstråk efterfrågas. För att stärka konkurrenskraften behövs utbyggd fiber på landsbygden och tillräcklig elnätscapacitet, samt lokal och mångsidig energiförsörjning utan att ta jordbruksmark i anspråk. Lokal service som skola, barnomsorg och handel är avgörande för att gröna näringar ska kunna utvecklas, utan social service bosätter sig inte barnfamiljer på landsbygden. För att främja inflyttning efterfrågas både hyreslägenheter och små gårdar med möjlighet till djurhållning. Klimatförändringarna gör trygg vattenförsörjning till en allt viktigare fråga, och flytten av vattentäkt har inverkan på framtida vattenförsörjning. Det är också viktigt att minska viltskador och smittrisker i tätortsnära miljöer, bland annat genom att hägna in kommunala anläggningar och sätta upp fler papperskorgar längs vägar för att skydda betesmarkerna.

Äldre frågor

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet handlar om att tillgängliga, prisvärda och servicenära bostäder efterfrågas, särskilt i mindre orter där det kommunala bostadsbolaget saknas, samt att bostadskön och processen för anpassade boenden bör förenklas. Kollektivtrafiken behöver förbättras, särskilt vad gäller tillgänglighet i ytterområden och landsbygderna samt helgtrafik. Cykel- och gångvägar behöver kopplas samman och vara tillgängliga för äldre. Det behövs fler övergångsställen och sittplatser längs stråk, samtidigt som man vill undvika att biltrafik prioriteras i centrum – infartsparkering med buss föreslås. Sydlig infart möjliggör för Västervik att utvecklas. Närhet till service som livsmedelsbutik, hälsocentral och kollektivtrafik är viktigt, liksom tryggare offentliga miljöer med bättre belysning. Det finns en tydlig efterfrågan på fler mötesplatser och gemensamma lokaler för kultur- och föreningsliv, exempelvis som ett Kulturhus. Natur- och fritidsområden bör bevaras och göras mer tillgängliga för äldre, med fortsatt satsning på enkla motionsformer och sociala aktiviteter. Ökad närhet till vård bör vägas in i samhällsplaneringen.

Näringsliv

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet handlar om behovet inflyttning, tillgång till bostäder i olika prisklasser och lägen, samt utveckling av både fysisk och digital infrastruktur. Företagen efterfrågar framför allt utbyggnad och förbättring av vägförbindelser, där riksväg 35, 40, E22 och en ny sydlig infart till Västervik ses som strategiskt avgörande, samt ökad tillgänglighet till hamn,

skärgård och kajer och förbättrad kollektivtrafik inom och utanför kommunen. Bärighet i säkra godsstråk förespråkas. Etablering och expansion av näringslivets verksamheter kräver större tillgång till planlagd verksamhetsmark, särskilt vid platser som sydlig infart, E22, väg 40, Mommehål och kommunen i stort (främst nära större tätorter). Samtidigt efterfrågas en snabbare och mer flexibel planberedskap, liksom att översiktsplanen möjliggör både bostads- och verksamhetsutveckling utan att tumma på skyddet av värdefulla natur- och rekreationsområden som Gränsö, Stadsparken och jordbruksmark. För att skapa attraktiva livsmiljöer och öka platsens dragningskraft lyfter näringslivet vikten av levande stadskärnor, trygga torg, ett brett kultur- och fritidsutbud, samt tillgång till service och goda boendemiljöer nära vatten (där befintlig verksamhetsmark exempelvis kan omlokaliseras). Dessutom föreslås samverkan kring framtida utbildningssatsningar, möjliggörande av kluster av företagsparker och campusmiljöer, kontorshotellslösningar i skärgården, ökat fokus på beredskap, samt utveckling av energisystem med lokal och hållbar produktion för ökad konkurrenskraft och försörjningstrygghet.

Turism

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att möjliggöra anläggningar för besöksnäring för att erbjuda upplevelser även vintertid. Det handlar också om fokus på trivsel och gestaltning/kulturmiljöer. En tillgänglig skärgård är ett kärnvärde i destinationen, men där besöksnäringen inte stör onödigt mycket i skärgårdens natur. Att påvisa lämpliga platser för ankring, tillgängliga bryggor i naturreservaten och tystare och mer miljövänlig skärgårdstrafik är viktigt för destinationen. Vindkraften ska planeras med långsiktighet för att besöksnäringen ska kunna anpassa sig. Bilfria stadskärnor i Gamleby och Västervik kan vara en väg framåt, men det är viktigt att insatser utförs snarare än bara planeras. Stadskärnorna ska ge upplevelser. Intressekonflikten mellan mer handel vid externområdet Ljungheden samt utveckling av centrum i Västervik måste hanteras.

Kust och skärgård

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att stärka möjligheterna till permanentboende i skärgården genom fler hyresrätter, lägenheter och serviceboenden, särskilt för unga och äldre. Även förenklade planprocesser och uppdaterade detaljplaner är viktigt framåt. Prioritera boendeutveckling nära befintlig bebyggelse och service, och möjliggör viss ny bebyggelse vid släktgårdar. Utpekade skärgårdsnoder bör utvecklas med blandade boendeformer, god service och bevarad skärgårdsidentitet, samtidigt som exploatering i natur- och kulturvärdefulla områden undviks. Kollektivtrafiken, särskilt båt- och bussförbindelser, behöver förbättras för att möjliggöra arbetspendling och vardagsresor, och strategiska ankningsplatser måste tillgänglighetsanpassas och säkras från privatisering. Ökad gång- och cykelinfrastruktur samt trygga vinterväghållning krävs för hållbar mobilitet. Ett jämnare serviceutbud mellan

öarna med trygg tillgång till skola, vård, hemtjänst, handel och bredband är avgörande, liksom större kommunal närvaro. Natur- och rekreationsvärden såsom badplatser, vandringsleder, hamnar och kulturmiljöer bör värnas och tillgängliggöras. Östersjöns marina status och miljö samt jordbruksmark bör värnas. Lokalt näringsliv, inklusive fiske, sjöfart och turism, bör ges bättre villkor genom rustade kajer, tillgång till verksamhetsmark och förbättrad infrastruktur. Satsningar på el, fiber, mobiltäckning och reservkraft är viktiga för näringslivet i skärgårdsbygderna. För boende är det även viktigt med utveckling av mötesplatser, effektiv året-runt-avfallshantering och ökad civil beredskap. Slutligen behöver hela kommunen marknadsföras för att motverka befolkningsminskning och locka nya invånare och företag även till skärgården.

Landsbygd

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att utgå från landsbygdens behov av fler hyreslägenheter och trygghetsboenden för att möjliggöra generationsväxling och kvarboende, särskilt i byarnas centrala delar nära service/stråk, men utan att ta jordbruksmark i anspråk eller hindra lantbrukets utveckling. Allmännyttans närvaro efterfrågas mer. Nybyggnation bör harmoniera med landskapsbilden, samtidigt som utsikter/utblickar över landskapet är viktigt för att skapa attraktiva boende. Kollektivtrafikens turtäthet behöver förbättras och tillgängligheten, särskilt för barn, unga och äldre, ökas. Satsningar på närtrafik, pendelparkeringar, samåkningslösningar, laddinfrastruktur, vägunderhåll och trygga cykelvägar är centrala. Säkra passager över större vägar och belysta offentliga miljöer är viktigt. Bevarad och utbyggd grundläggande service som förskolor, skolor, affärer, äldreomsorg är avgörande för levande bygder och kan minska transportbehovet. Stöd fler mötesplatser och föreningslivsaktiviteter året runt. Landsbygdens näringsliv gynnas av god service, förenklade tillståndsprocesser, bättre digital infrastruktur och uppkoppling. Bygg nytt i samklang med landskapsbild och natur, exempelvis bör verksamhetsmark samlas i befintliga, industritåliga lägen. Beakta negativa konsekvenser av vindkraft. Värna Kulturmiljöprogrammet utan att det hämmar utveckling. Ökad förståelse mellan landsbygd och tätort efterfrågas.

Rekreation och fritid

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet handlar om att tätortsnära natur skyddas och avverkning i rekreationsnära områden minskas. Viktiga naturområden som Långsjöns närområde, Södra Norrlandet, Karstorpsskogen, generella strandlinjen och Idö ska tillgängliggöras för fler, inklusive personer med funktionsvariationer, genom utvecklade rundslingor och anpassade stigar. En långsiktig planering för underhåll av naturområden och motionsspår är viktig, med hänsyn till både friluftsliv och klimat. Parallellt bör infrastrukturen för rekreation förstärkas genom investeringar i fler och mer ändamålsenliga lokaler såsom multihallar, fotbolls- och ishallar, ridstigar, utomhushallar, bouleanor. Gemensamma omklädningsrum och kontorslokaler för föreningslivet är viktigt i anslutning till anläggningarna. Spontanidrottsytor i bostadsområden och

trygghetsskapande åtgärder som rörelsestyrd belysning bör prioriteras. För att effektivisera resursanvändning föreslår även vissa samlokalisering av idrotter i idrottskluster. Förbättrad infrastruktur i form av cykelvägar, parkeringsmöjligheter och kollektivtrafik vid och till anläggningar är grundläggande, inte minst till badplatser och skärgård.

Kultur

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att säkerställa att kultur prioriteras som en integrerad del av samhällsplaneringen, med fokus på tillgång till mötesplatser, infrastruktur som främjar ett kulturutövande och -mottagande och ett levande kulturliv i hela kommunen, året runt. Det finns ett starkt medskick om att planera för kulturella knutpunkter såsom kulturkvarteret Bryggaren/Mejeriet, Stadsparken, Kulbacken samt landsbygdens och orternas samlingslokaler, samt att möjliggöra offentliga kulturmiljöer genom till exempel scener och utomhusytor. Centrumhandeln behöver kompletteras med kulturutbud i en omdanande tid. Ökad tillgång till lokaler för både ideella och professionella aktörer, särskilt flexibla och tillgängliga mötesplatser för barn, unga och äldre, är avgörande. Det behöver även vara enkelt för barn och unga att ta sig till dessa lokaler. En större lokal för nationella arrangemang är efterfrågat. Infrastruktur som kollektivtrafik, cykelvägar, båtförbindelser och anpassade transportlösningar för landsbygd och skärgård behöver utvecklas för att ge alla invånare lika tillgång till kultur. Slutligen lyfts vikten av att gestaltning av kulturarv, kulturmiljöer och offentlig konst prioriteras i fysisk planering, liksom att grönområden, kulturevenemang med historisk och nutida koppling, historisk arkitektur och lokal särprägel skyddas och utvecklas som bärande delar av kommunens kulturella identitet. Västerviks rika kulturarv och fornlämningar bör synliggöras mer.

Social hållbarhet

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att skapa inkluderande, tillgängliga och gemenskapsfrämjande miljöer där mötesplatser, både spontana och planerade, blandar generationer och grupper. Det offentliga rummet ska användas väl, med god gestaltning, utgå från universell utformning, trivsel, trygghet och tillgång till offentlig konst. Mötesplatser ska finnas året om samt i alla delar av kommunen. God gestaltning av mötesplatsernas omgivningar är extra viktigt att ha fokus på. Barnrättsperspektivet behöver säkerställas i all planering. Social hållbarhet förutsätter fungerande vardagsliv, inklusive barnomsorg och skola, i både stad och landsbygd. Barn och lek bör prioriteras i planering och gestaltning. Socioekonomisk inkludering och integration lyfts som viktiga delar av samhällsplaneringen, där allas perspektiv, inte minst de med funktionsvariationer, yngre målgrupper och de med annan bakgrund, bör involveras i alla processer. Tillgång till billiga hyresrätter och blandade boendeformer i alla kommundelar främjar jämlikhet och integration. Vikten av att skapa blandade områden med arbeten och bostäder lyfts. Planering ska också utgå från fotgängare och cyklister, men bilen är fortsatt viktig för tillgänglighet för vissa. Belysning ska skapa trygghet

utan att störa ekologin. Samhällsplaneringen behöver ta hänsyn till folkhälsa, suicidprevention och robusthet inför kriser som klimatförändringar, översvämningar och krig, inklusive planering för krisstödspunkter och framkomlighet för räddningstjänst. Natur, park, träd och tätortsnära grönska är avgörande för social hållbarhet och måste bevaras även vid eventuell förtätning, som kräver tydlig lokalisering och syfte. Tillgång till rekreation och skärgården måste säkras för alla, oavsett bakgrund eller ekonomiska förutsättningar. Tillgång till kollektivtrafik är en jämlikhetsfråga. Odling ses som både social mötesplats och beredskapsfråga, där kommunen uppmanas främja kunskap och möjligheter till odling även på kommunal mark och i detaljplanering.

Ankarsrum

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är behovet av fler och mer varierade bostäder, särskilt lägenheter, trygghetsboenden och mindre bostadsrätter som möjliggör både inflyttning och bostadsrotation. Nya bostäder bör placeras i trygga, lugna lägen med närhet till kollektivtrafik, grönområden och centrum. Engelsbergskullen och områden kring Långsjön och Hällsjön lyfts som särskilt lämpliga, dock med låg exploateringsgrad för att värna områdenas karaktär. Bostadsområden bör främja rörelse och gemenskap. Framtiden bör också säkra tillgång till verksamhetsmark längs väg 40, där det finns god tillgång till transporter för gods och pendling. En tydlig prioritering behöver också vara att stärka kollektivtrafikens tillgänglighet, till exempel genom matarbussar till väg 40, hållplats vid livsmedelsbutiken och tryggare, belysta cykelvägar. Samtidigt är det avgörande att bevara ortens värden, som naturområden, idrottsytor och Bruksparken. Nya mötesplatser och möteslokaler behövs, samt att bevara nuvarande serviceutbud och mer levande handel.

Gamleby

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att utveckla ett varierat och tillgängligt bostadsutbud i Gamleby, med fler anpassade bostäder för äldre, trygghetsboenden, sociala gemenskapsboenden, prisvärda instegslägenheter för unga samt attraktiva sjönära och centrumnära bostäder. Erneborg, Hagnäsgården, Lida, generellt sjönära och på höjden samt längs Gamlebyvikens östra sida (förutsätter dock ny bro) lyfts som potentiella platser för ny bostadsbebyggelse. Viktiga natur- och kulturmiljöer ska skyddas från exploatering, exempelvis centrumnära grönområden, jordbruksmark, översvänningsområden och fornlämningar. Bostadsbolagets bestånd behöver underhållas. Stationsområdet och centrum behöver utvecklas. Det är också avgörande att förbättra kollektivtrafiken både inom och utanför orten, med fler turer, mer integrerade hållplatslägen samt bättre samordning mellan trafikbolag. Utbyggda och sammanhängande cykel- och gångvägar, inom och utanför orten (exempelvis till Heda och Västervik) för att öka tillgängligheten och minska beroendet av bil är viktigt. Rv 35, järnvägen och infarterna är viktigaste insatserna för den övergripande infrastrukturen. Ringvägen måste byggas klart. Serviceutbudet i

centrum och närheten till kommunal service behöver stärkas genom mer närvaro, bättre öppettider och en levande stadsmiljö. Fokus bör vara på befintliga platsernas attraktivitet och underhåll, snarare än att tillskapa nya. Tryggheten, särskilt i hamnområdet och centrum kvällstid, måste öka. Biblioteket bör ligga i centrum. En ställplats i hamnen med café-/restaurangutbud föreslås, samt en strandpromenad som binder samman hamnområdet och Hammarsbadet. Fritidssatsningar på ungdomars behov utanför traditionell idrott behövs, exempelvis genom ett möjligheternas hus. För näringslivet är det viktigt med satsningar på infrastruktur, företagsvänlig politik och snabba planprocesser. Verksamhetsmark föreslås lokaliseras vid E22s befintliga industriområden.

Överum

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet att beakta behovet av fler och mer varierade bostäder, med fokus på större hyresrätter för barnfamiljer, tillgängliga bostäder för äldre samt prisvärda ungdomslägenheter. Samtidigt är det allra viktigaste att befintliga bostäder och byggnader rustas upp i stället för att nybyggnation prioriteras. Det är också viktigt att säkerställa bostadsutveckling i de redan utpekade områdena i den fördjupade översiktsplanen samt där byggnader tidigare rivits. Bruksmiljöns identitet och karaktär samt Piazzan pekas ut som viktiga att bevara och utveckla. Väg 35 upplevs som en barriär genom orten och behöver göras attraktivare, tryggare och mer tillgänglig för oskyddade trafikanter. I övrigt är 35an en viktig nerv för kommunikationer och dess status behöver ses över. Cykelvägar både inom orten, exempelvis mot badplatsen, och utanför, mot Gamleby och Åtvidaberg, behöver utvecklas. Kollektivtrafikens tillgänglighet och funktion behöver förbättras, särskilt genom bättre kopplingar mot Östergötland, tätare turer och anpassning till arbetstider och skoltider. Satsningar på Tjustbanan ses som en prioritering för ortens utveckling. Natur- och rekreationsmiljöer, som badplatserna Jonsäng och Ryvenäs, idrottsplatsen och skidbacken, bör bevaras och utvecklas. Vandringsleder i skogen likaså. Otrygga miljöer nattetid behöver åtgärdas, som stationsområdet, Klevstiken, Svensbacken och Vallongatan. Satsa på befintliga mötesplatser och dess standard istället för att tillskapa nya. En utvecklad generationspark kan medföra ökad attraktivitet till orten. För näringslivet är grundläggande service, attraktiva boendemiljöer, snabbare planprocesser samt fungerande järnvägs- och godstransporter avgörande. Att peka ut strategiska områden för verksamhetsmark, vid Strömserum/Svensbacke och norra infarten runt Vallonen, föreslås.

Gunnebo

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att beakta efterfrågan på trygghetsboenden och senioranpassade bostäder för att äldre ska kunna bo kvar i orten, samt nya villatomter i attraktiva lägen som kring Verkebäcksviken, Maren och längs vägen mot Karlby och bakom Dalsgården. Det är dock viktigt att naturområden som skogen bakom Dalsgården och idrottsområdet vid Karlby bevaras. Att värna boendekvaliteter som närhet till kollektivtrafik, skog och en

trygg miljö är centralt. För ökad tillgänglighet efterfrågas bättre gång- och cykelinfrastruktur, särskilt belysning och en pendlerparkering vid E22 samt en gång- och cykelväg till Västervik via en södra infart. Kollektivtrafiken har ett högt värde för ortsborna och bör stärkas, inte minst genom att bibehålla stadsbusstrafiken. Ett utvecklat centrum och torg är viktigt som service och mötesplats. Områden för friluftsliv som Karlby/idrottsplatsen och skogarna kring bruksmiljöerna är viktiga att tillgängliggöra, exempelvis med fler viloplatser längs leder. För näringslivets del bör industrimark tillskapas, särskilt nära E22 och bruksmiljön. Vägunderhåll bör prioriteras.

Hjorted

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att tillgodose Hjortedes behov av fler bostäder, särskilt tillgänglighetsanpassade bostäder i markplan för äldre, större hyresrätter och radhus samt mindre, prisvärda hyreslägenheter för unga. Bostadsrätter efterfrågas också. Bebyggelse föreslås bland annat kunna utvecklas vid Gökgatan och i sjönära lägen, under förutsättning att naturvärden, träd, Tjustleden och allmänhetens tillgång till strand och bad bevaras. Gång- och cykelvägar behöver utvecklas, särskilt över sjön vid kyrkan och till badplatsen, och tryggheten i trafikmiljön måste förbättras genom säkra övergångsställen och bättre vinterväghållning. Genomfartsvägarna är relativt hårt trafikerade och säkerheten för oskyddade trafikanter är dålig. Kollektivtrafiken, särskilt till södra Hjorted och på helger, bör förbättras. Det finns ett uttalat behov av mötesplatser för unga samt fortsatt satsning på fritidsmiljöer som badplatsen, generationsparken och barkbanan. Elljusslingor och bättre belysning i samhället skulle öka tryggheten och attraktiviteten. För näringslivet är fungerande kollektivtrafik, fiberutbyggnad, god väghållning och tillgång till industrimark i anslutning till samhället viktiga förutsättningar att planera för.

Totebo

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att höja kvaliteten i det befintliga bostadsbeståndet, särskilt genom renovering av lägenheter, tillskapande av hissar och uteplatser samt rivning av undermåliga fastigheter. Detta kan öka attraktiviteten på orten och förbättra rotationen på bostadsmarknaden. Eventuellt tillkommande bostäder kan placeras där andra fastigheter rivs. En upprustning och försköning av centrumytan ses som viktigt för boendemiljön. Kollektivtrafiken behöver utvecklas med fler turer, särskilt på helger, och bättre kopplingar norrut. Genomfartsvägar behöver kompletteras med säkra gång- och cykelvägar, särskilt till badplatsen. Otrygga miljöerna kring HT-hallen bör uppgraderas med bättre belysning. Möjligheter till utomhusaktiviteter året runt bör tillskapas, och en fritidsgård eller samlingslokal för unga behövs. Bevarandet av sporthallen, badplatsen, lekparken och omkringliggande natur- och rekreationsområden är viktigt, liksom skydd av skogsmiljöer nära orten. För näringslivet bör kollektivtrafiken stärkas, standarden på vägen mot väg 40 förbättras, och förutsättningarna för lokal arbetskraft och småföretag främjas.

Loftahammar

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att möjliggöra fler prisvärda och permanenta bostäder, inklusive tomter för villor och större lägenheter för barnfamiljer, samt bostäder anpassade för äldre och personer med funktionsvariation. Bebyggelsen bör lokaliseras så att den främjar permanentboende, till exempel inåt land eller längs befintligt gatunät, och undviker att ytterligare stärka fritidshusmönstret. En förtätning inom befintlig struktur lyfts fram som avgörande. Exempel på platser är vid Fångelsångsvägen, runt golfbanan, Vivassen, mellan marinorna, Bågvik samt ut mot Tättö. Centrumkärnan och samhällsservicen behöver stärkas, med fokus på att bevara och utveckla skola, förskola och matbutik. Ny placering behövs för ÅVS. Underhåll och försköning av kommunala ytor behövs. Kollektivtrafikens turtäthet måste förbättras, särskilt för pendlingsmöjligheter och barnfamiljers behov sommartid. Gång- och cykelinfrastruktur saknas i stort och efterfrågas mot Källvik, Flatvarp, Frisksjön, Bågvik och Bjursundsbron. Även säkerheten för oskyddade trafikanter längs med genomfartsvägen behöver prioriteras, med hastighetsdämpande åtgärder, övergångsställen och trottoarer. Möjligheter till pendling med skärgårdstrafiken vore önskvärt, både till Loftahammar från närliggande öar, samt till Gamleby/Västervik från orten. Vaghållningen längs väg 213 måste uppdateras samt fartkameror tillkomma. Det finns även ett tydligt behov av att skapa fler mötesplatser för unga samt en allmän park, där platsen vid Jättealtaret lyfts fram samt dess kulturmiljövärden. Fritidsmiljöer och rekreationsvärden som strand, skog, skärgård och golfbana bör skyddas och tillgängliggöras bättre, till exempel genom en strandpromenad mellan Tättö och Källvik. Industrimark bör möjliggöras genom översyn av gamla detaljplaner, nya områden pekas ut i Askerum 2:29 och Bågvik 1:11.

Edsbruk

Viktiga medskick i det fortsatta ÖP-arbetet är att prioritera bostadsutveckling som skapar flyttkedjor genom fler trygghets- eller seniorboenden, samt rusta upp befintliga hyreslägenheter till rimlig kostnad för att stärka ortens attraktionskraft. Bostadsbolagets närvaro efterfrågas. Samtidigt efterfrågas fler småhus i lantlig eller traditionell stil i attraktiva lägen, men nya bostäder bör främst placeras inom befintlig bebyggelse för att stärka kopplingar mellan centrum, kyrkan och skolan. Viktiga boendekvaliteter såsom närhet till natur och trygg miljö måste värnas, och rekreativa miljöer som Grandalen, Åsen, badplatser och skolgården bör skyddas. Hamnen i Helgenäs behöver saneras och bli en trygg och tillgänglig plats och möjligheter till båtplatser i ån behöver stärkas. Det finns ett starkt behov av gång- och cykelvägar, särskilt mellan Edsbruk och Helgenäs, samt förbättring av kollektivtrafiken, både vad gäller turtäthet och möjligheter till fjärrbussanslutning, exempelvis via ett nytt hållplatsläge vid E22. Otrygghet kopplas till förfallna byggnader som gjuteriet och andra ödehus, bron vid Edsvallen och trafikmiljön vid badplatsen. Prioritera att utveckla befintliga mötesplatser, fler fritidsaktiviteter för unga och en tydlig satsning på barnfamiljer. Viktig samhällsservice som skola, förskola, affär, vårdkontakt och samlingslokaler behöver säkras och utvecklas. Det är också angeläget att kommunen stärker kommunikationen med invånarna och

tydligt visar sin framtidsvision för orten. För näringslivets utveckling krävs en översyn av möjlig verksamhetsmark, såsom nära E22 samt vid bruksområdet, där nedgångna industribyggnader kan omvandlas till moderna verksamheter.